

Список використаних джерел:

1. Ляпіна Л. А., Алексеева Ю. О. Мультикультуралізм як соціальний феномен: теоретичний і практичний виміри // Наукові праці. Соціологія. Випуск 172. Том 184.
2. Integration Policies in Selected Countries // CRS Report for Congress. – 18 November, 2005.
3. Саррацин Т. Германия: самоликвидация: пер. с нем. / ТилоСаррацин. – М. : Рид Групп, 2012. – 400 с. – (Politicalanimal. «Политическое животное»).
4. Köln Radyosu [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www1.wdr.de/radio/cosmo/programm/sendungen/koeln-radyosu/>
5. Zum Integrations potential der türkischen Tages presseinder Bundesrepublik Deutschland: Ergebnisseeinerquantitativenundqualitativen In halt sanalyse türkischer Tages zeitungен // Zentrum für Türkeistudien, Springer-Verlag, 2013.
6. Auslän der programm der ARD [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://de.wikipedia.org/wiki/Ausländerprogramm_der_ARD

Краковська Л.В*студентка,**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського***ДІЯЛЬНІСТЬ ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ ПРИ ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ КОМІТЕТІ
СПРИЯННЯ ПОБУТУ ВЧЕНИМ В 1920-Х РР. ХХ СТ.**

Експертна комісія при ВУКСУ була створена постановою РНК від 3-го січня 1922 року. Першочергово в її завдання входило преміювання наукових працівників Республіки на основі передбачених тією ж постановою правил. Але згодом після її виникнення ВУКСУ поклато на неї наступне завдання – розподілення наукових працівників на групи в залежності від їх кваліфікації на предмет видачі грошової частини додаткового академічного забезпечення. Це друге завдання, як більш важливіше за значенням і більше за об'ємом, поступово було поставлено на перший план і зайняло центральне місце у всій роботі Експертної Комісії.

До складу Експертної Комісії входили: голова М.М. Покровський і члени від Російської Академії Наук О.П. Северцов і М.М. Богословський, від Наркомпроса – професор І.І. Гливенко і від Наркомздрава – професор В.М. Броннер, від ВРНК – М.Я. Лапиров-Скобло, його замісник професор В.К. Дмоховський і від Соціалістичної Академії – товариш Ротштейн [3, с. 66].

Експертна Комісія приступила до роботи 18-го лютого. По 2-ге грудня 1923 року відбулося 41 засідання [1, с. 22]. Більша частина часу була приділена роботі по кваліфікації наукових працівників.

Робота ця йшла дуже повільно у зв'язку з неохайним присиланням і недостатньо повнотою приблизних списків і анкет наукових працівників провінції. Причина в цьому полягала насамперед в пізній організації тамтешніх Кубу. Незважаючи на однакові проблеми і відповідальність, яка була покладена на Експертну Комісію робота останньої була майже закінченою.

До початку грудня було кваліфіковано 7.496 діячів науки і мистецтва. Розподілення їх по окремим науковим дисциплінам і групами демонструється наступними таблицями [2, с. 124]:

Розподілення по науковим дисциплінам

	Гуманітарні	Точні	Прикладні	Медицина	Д.Д	Разом
	групи	групи	групи	групи	групи	групи
	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
Москва	4 42 135 340 314	14 31 107 224 353	3 23 84 161 219	4 22 96 391 213	2 13 57 131 100	3183
Провінція	835	729	500	726	303	
	- 10 42 122 113	3 14 93 152 264	1 5 35 91 118	1 9 96 268 203	_____	1690
	287	526	300	577	_____	
Разом	4 52 177 462 427	17 45 200 376 617	4 28 119 252 387	5 31 192 659 416	2 13 57 131 100	4873
	1112	1255	790	1303	303	

Розподілення по групах

Група	По Москві	По провінції	По Петрогр.	Разом	По Москві	По Петрогр	Разом
	Наукові працівники				Діячі мистецтва		
V....	25	5	25	55	2	1	3
IV....	118	38	83	239	13	5	18
III....	422	266	459	1147	57	14	71
II....	1216	633	1272	3121	131	110	241
I....	1099	748	637	2484	100	17	117
Разом	2880	1690	2476	7046	303	147	450

Таким чином, вся величезна робота по розділенню наукових працівників на групи основні і додаткові Експертна Комісія майже виконала. В подальшому вони розглядали додаткові анкети, які не увійшли до основних списків. Після чого був проведений загальний огляд усіх списків в цілях їх погодження і виправлення недоліків.

Таким чином, виконана до того часу робота мала приблизний характер. У зв'язку з масовими протестами, які влаштовувалися науковими працівниками щодо зарахування їх до тієї чи іншої групи (що погрожувало затягненню складання списків на незазначений час) [3, с 8.], ВУКСУ прийняв постанову про те, що Експертна Комісія розглядає лише ті протести, які надходять із місцевих КУБУ або супроводжуються їх заключенням, причому розгляд цих протестів по суті було відкладено до закінчення роботи Експертної Комісії по розподіленню наукових працівників РСФРР на групи.

Враховуючи також наявність вільний місць в перших двох групах і недостатню кількість місць в вищих групах, ВУКСУ надало право Експертній Комісії проводити цифрове переміщення в деяких групах, і в нормах встановленого фонду додаткового академічного забезпечення.

Розподілення по групах працівників мистецтва по Москві відбувалося в іншому порядку, окрім Експертної Комісії списки діячів мистецтва були внесені ВУКВУ 17-го серпня 1923 року, але враховуючи: 1) наявність в них дефектів – не співпадання між окремими частинами списку, розбіжності і не мотивування багатьох випадків розподілення до тієї чи іншої групи окремих особистостей і таке інше; 2) необхідність

в інтересах прискореної видачі грошового академічного забезпечення, термінового розгляду питання про включення діячів мистецтва на встановлене забезпечення; 3) фактична перерва роботи Експертної Комісії в серпні 1924 року – ВУКСУ вимушене було передати розгляд представлених списків в спеціальну Комісію у складі трьох членів ВУКСУ з залученням в якості експертів спеціалістів по різних видах мистецтва [2, с. 25]. Комісія виробила на основі затверджених постанов ВУКСУ умови зарахування до списків, після чого питання було передане на заключення до членів ВУКСУ. Списки були затверджені остаточно 17-го вересня, при чому при їх затвердженні були прийняті до уваги заяви науково-художньої секції ДОР та інших.

Всього до цього списку було включено 207 діячів мистецтва. За ініціативою О.В. Луначарського [1, с. 16] було підняте питання в кінці жовтня про збільшення академічного пайка для працівників мистецтва причому ВУКСУ заявила про спроможність задовольнити ці потреби. Питання про збільшення пайка було вирішене Експертною Комісією за участю О.В. Луначарського. В результаті цього постановою Експертної комісії на засіданні від 3/11–1922 року. Зареєструвала додатково 56 діячів мистецтва і літератури і 18/11 зареєстровано ще 38 чоловік [2, с. 56].

Закінчення роботи по кваліфікації працівників науки і мистецтва відкривала перед ВУКСУ вперше можливість переходу до розподілення матеріальних і грошових фондів між науковими працівниками у відповідності із завданнями, які зазначалися декретом Раднаркома від 23/12–1919 року підвищення до ступеня необхідності зазначених працівників в справі відновлення і налагодження господарського та культурного життя Республіки. Тим самим створюється стійкий фундамент для всієї подальшої роботи ВУКСУ.

За період свого існування Експертною Комісією було премійовано 6 наукових праць: професора Вульфа – винахідника методу стереографічної сітки для вимірювання і розрахування кристалів; В. Введенського і К. Теодорчика за працю «Про початкове проникнення заліза в полях радіочистот», В.Р. Ейгеса за його праці «Біогеометрія і антигеометрія: критичне дослідження», «Антиевклідова геометрія, системне дослідження» і «Антигеометрія: популярний нарис», астронома Дубяго за відкрити ним в 1921 році комету, М.Е. Успенського і С.Т. Конобевського – «Дослідження мікрокристалічних структур за допомогою променів Рентгена» та І.В. Євдокімова – «Північ в історії руського мистецтва» [3, с. 11].

Крім того на розгляді в Експертній комісії знаходилося 23 праці, із яких 17 надійшло в період жовтня і листопада 1923 року, серед них були такі праці: С. Богуславського – «Шлях електронів в електромагнітних полях», професора Аркадьєва – «Молекулярний світ і його дослідження», П.Т. Лукянова – «Видобування сірчистої кислоти методом контактного окислення», Г.М. Іосіфова – «Війна і проблема вічного миру», С.А. Фалькнера – «Походження залізного закону заробітної плати», В.М. Арциховського «Про температуру набухання крохмальних зернят при малому нагріванні». Згадані вище 6 праць були премійовані в розмірі 10-ти кратної місячної ставки грошового забезпечення [1, с. 119], отримуваним кожним із авторів премійованих праць.

Список використаних джерел:

1. Коляструк О.А. Підтримка здоров'я та організація відпочинку інтелігенції УСРР у 1920-і рр. // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки. Міжвідомчий збірник наукових праць – К., 2007. – Вип. 16. – Ч.ІІ. – С. 119–128.
2. Касьянов Г.В. Українська інтелігенція 1920-х – 30-х років: соціальний портрет та історична доля. – К. : «Едмонтон» , 1992. – 156 с.
3. Хабибрахманова А.О. Проблемы социального обеспечения научной интеллигенции в начале 1920-х годов // Известия Самарского научного центра Российской академии наук. – 2010. – Т. 12. – № 2. – С. 124–128.